

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E FINANCAVE DHE EKONOMISË

BUXHETI 2024

për

qytetarët

Një vështrim i thjeshtëzuar në
financat publike për vitin **2024**

Ky material mbështetet në Projektligjin për Buxhetin e Vitit 2024 të miratuar me Vendim të Këshillit të Ministrave Nr.608 datë 27.10.2023. Ky material paraqet një variant të përmbledhur dhe jo shterues të propozimit të buxhetit 2024

Përdorimi i tekstit

Përdorimi i tekstit dhe të dhënave të paraqitura në këtë material, me kusht që të referohen pandryshim, lejohet me citimin e burimit:

Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë

Modifikimi i tekstit

Në rast se teksti, të dhënat apo grafikët e paraqitur këtu përdoren për të gjeneruar material apo të dhëna të ndryshme, preferohet citimi: Bazohet në të dhëna nga Ministria e Financave dhe Ekonomisë.

Informacione të tjera

Projektligji i plotë për Buxhetin 2024 dhe tabelat përkatëse janë botuar në faqen e internetit të Ministrisë së Financave:

www.financa.gov.al

Për informacione apo sqarime të nevojshme mund të drejtoheni në adresën: Drejtoria e Përgjithshme e Buxhetit, Ministria e Financave dhe Ekonomisë, Bulevardi "Dëshmorët e Kombit", Tiranë.

e-mail: budget.programming@financa.gov.al

Botimi i këtij dokumenti u mundësua nga Ministria e Financave dhe Ekonomisë

Nëntor 2023

2020

BUXHETI PËR QYTETARËT

Një vështrim i thjeshtëzuar në financat publike për vitin 2024

24

Përmbajtja

BUXHETI PËR QYTETARËT 2024	4
MESAZH PËR LEXUESIN	5
TË DHËNA DEMOGRAFIKE	7
PUNËSIMI	8
RRITJA EKONOMIKE	9
TË ARDHURAT E BUXHETIT	10
SHPENZIMET E BUXHETIT	11
POLITIKAT PRIORITARE TË QEVERISË DHE FINANCIMI I SHPENZIMEVE BUXHETORE PËR REALIZIMIN E TYRE	12
BUJQËSIA DHE ZHVILLIMIT RURAL	13
MBËSHTETJA E ZHVILLIMIT EKONOMIK	15
INFRASTRUKTURA DHE ENERGJIA	16
SHËNDETËSIA	18
ARSIMI	20
MBROJTJA SOCIALE	21
DREJTËSIA DHE RENDI	22
MBROJTJA	23
ARGËTIMI, KULTURA DHE ÇËSHTJET FETARE	24
MBROJTJA E MJEDISIT	25
STREHIMI	26
DEFICITI BUXHETOR DHE BORXHI PUBLIK	27

Mesazh për lexuesin

Ervin Mete

Ministër i Financave dhe Ekonomisë

Të nderuar qytetarë të Republikës Shqipërisë,

Projektbuxheti i vitit 2024 synon një shpërndarje më të mirë dhe më të drejtë të mirëqënies për qytetarët, duke synuar të forcojë kërkesën e brendshme, të krijojë një punësim cilësor, paga më të larta dhe të krijojë premisat për një të ardhme më të mirë. Në të njëjtën kohë do të vijohet me konsolidimin fiskal, duke siguruar jo vetëm stabilitetin makroekonomik të vendit, por edhe uljen e mëtejshme të borxhit publik në periudhën afatmesme.

Ky projektbuxhet do të vijojë të financojë politikën e rritjes së pagave në administratën publike qendrore e vendore, të nisur në vitin 2023. Nga ana tjetër do të mbështetet realizimi i një vëllimi të konsiderueshëm investimesh publike me 5.3% të PBB-së, ku përfshihen projektet me impakt në përmirësimin e infrastrukturës, zhvillimin e turizmit dhe mbështetjen e zhvillimit ekonomik.

Për vitin 2024, të ardhurat totale buxhetore parashikohen të arrijnë në 674.7 miliardë lekë, me një rritje prej 4.1% krahasuar me vitin 2023. Totali i të ardhurave të buxhetit shkon në 27.7% të PBB-së, nga 26.7% që kanë rezultuar mesatarisht në tre vitet e fundit. Kjo rritje i atribuohet kryesisht përmirësimit të politikave tatimore dhe administrimit fiskal, duke zgjeruar bazën e tatimpaguesve, me synim uljen e informalitetit dhe eliminimin e shmangieve të detyrimeve tatimore.

Në krahun e shpenzimeve buxhetore, në projektbuxhetin e vitit 2024 janë parashikuar të shpenzohen 735.9 miliardë lekë ose 30.2% e PBB-së, me një rritje në vlerë absolute prej 30.3 miliardë lekë, krahasuar me planin e rishikuar të vitit 2023. Shpenzimet e planifikuara mbështeten në Strategjinë Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim Evropian 2022-2030, duke i kushtuar një vëmendje të veçantë digjitalizimit, turizmit, sigurisë kombëtare, mbrojtjes sociale, energjisë, bujqësisë e zhvillimit rural.

Vëmendje të veçantë në këtë projektbuxhet do të marrë dhe forcimi i mëtejshëm i strukturave që lidhen me negociatat në kuadër të procesit të anëtarësimit në Bashkimin Evropian, sidomos kapacitetet e ministrive të linjës dhe agjencive zbatuese, të cilat kanë funksione të lidhura me përthithjen, programimin dhe zbatimin e fondeve të BE-së.

Edhe gjatë vitit 2024 do të vijojë adresimi i çështjeve që lidhen me barazinë gjinore kryesisht në fushën e arsimit, shëndetësisë, mbrojtjes sociale, drejtësisë dhe rendit publik. Rreth 9.3% e shpenzimeve të përgjithshme publike do t'i dedikohen politikave publike me bazë gjinore, që cilat synojnë zvogëlimin e hendeqeve.

Shpenzimet e buxhetit vendor për vitin 2024 janë parashikuar në masën 71.1 miliardë lekë, me një rritje prej 10.4% në raport me buxhetin e vitit 2023. Këto shpenzime do të zënë 2.9% të PBB-së nga 2.4% që zinin në vitin 2015, përpara nisjes së reformës administrativo-territoriale.

Projektbuxheti 2024 do të sjellë mbulim më të mirë shëndetësor, shërbim arsimor cilësor, mbështetje sociale për shtresat në nevojë, si dhe siguri kombëtare, për të gjithë qytetarët e vendit.

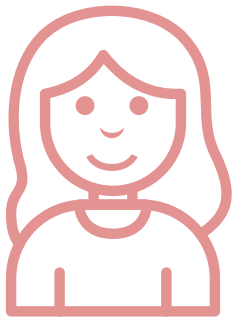
Faleminderit

TË DHËNA DEMOGRAFIKE

Sipas të dhënave të INSTAT për Janar 2023* nuk priten ndryshime të qenësishme në rritjen e popullsisë, duke mbetur në nivelin e 2.76 milionë banorëve, të cilët jetojnë brenda kufijve të Shqipërisë :

2.76
Milionë

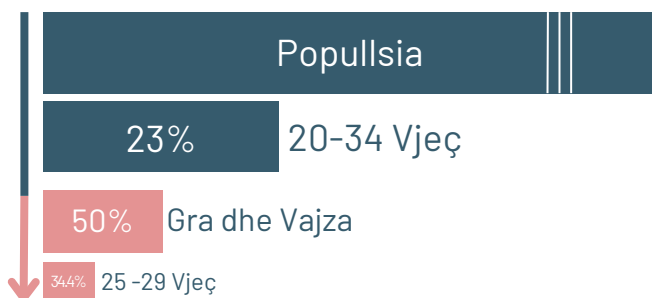
1,394,864 gra dhe vajza

50.5%

Rreth 23% e popullsisë përbëhet nga gra/vajza dhe burra/djem të moshës 20-34 vjeç, prej të cilëve/cilave 50% janë gra dhe vajza (35.4% e të cilave janë të moshës 25-29 vjeç).

1,366,921 burra dhe djem

49.5%

Jetëgjatësia mesatare për vitin 2022 ishte **77.3 vjeç** për burra dhe **80.9 vjeç** për gratë.

Tirana, vijon të jetë qarku me popullsinë më të lartë në vend me 925,268 banorë, nga të cilët 470,061 gra dhe vajza (ose 50.8%) dhe 455,207 burra dhe djem (ose 49.2%) e ndjekur nga Durrësi (289,795 banorë, 50% gra dhe 50% burra), Fieri (271,672 banorë, 50% gra dhe 50% burra) dhe Elbasani (252,719 banorë, 51% gra dhe 49% burra).

PUNËSIMI

Referuar statistikave të INSTAT shkalla e punësimit për popullsinë 15-64 vjeç është 55.5%.

71,3% për burrat
58,9% për gratë

Struktura e të punësuarve sipas statusit të aktivitetit tregon se:

- 45.4 % e grave janë të punësuar me pagë, ndërsa 23.5 % e tyre janë punëtore pa pagesë në kontekstin e familjes. Për burrat e punësuar këto shifra janë përkatësisht 42.8 % dhe 13.2%.
- Rreth 33.1% e burrave janë të vetëpunësuar ndërsa gratë e vetëpunësuar përbëjnë 20.4%.

Paga mesatare bruto

61,898
lekë

Shkalla e Punësimit (15-64 Vjeç)
2022

71.3%
Burra

58.9%
Gra

Papunësia

10.7%

Bujqësia
33.9%

Tregti, Transport,
Hoteleri, Shërbime
të biznesit dhe
administrative **27%**

Administrim publik,
Shërbimet Sociale, dhe
aktivitete e shërbime të tjera **17.2%**

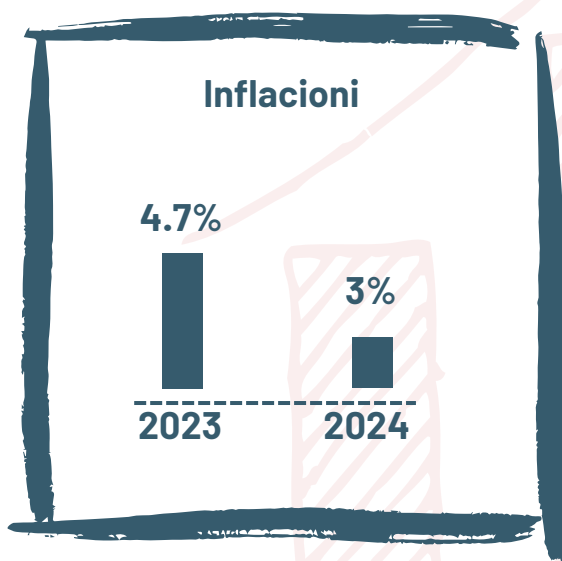
Gratë dhe burrat e moshës 15-64 vjeç

RRITJA EKONOMIKE

Rritja ekonomike pritet të jetë rreth 3.7% për vitin 2023, ndikuar kryesisht nga zhvillimet e kërkesës së brendshme, pritshmërinë për ekonominë globale dhe veçanërisht atë të zonës së Bashkimit Evropian. Për periudhën afatmesme 2024-2026, rritja parashikohet mesatarisht në rreth 3.9%, në vit. Gjatë periudhës afatmesme, rritja pritet të gjenerohet kryesisht nga kërkesa e brendshme, rritja e mëtejshme e konsumit privat, si dhe nga investimet.

Më konkretisht konsumi final total për periudhën afatmesme (2024 – 2026) parashikohet të rritet në terma real mesatarisht rreth 3.8% në vit, duke kontribuar mesatarisht rreth 3.2 pikë përqindje në vit në rritjen e PBB-së. Investimet totale në ekonomi parashikohen të rriten në terma real me rreth 3.2% në periudhën 2024-2026, me një kontribut mesatar në rritjen totale prej rreth 0.7 pikë përqindje në vit.

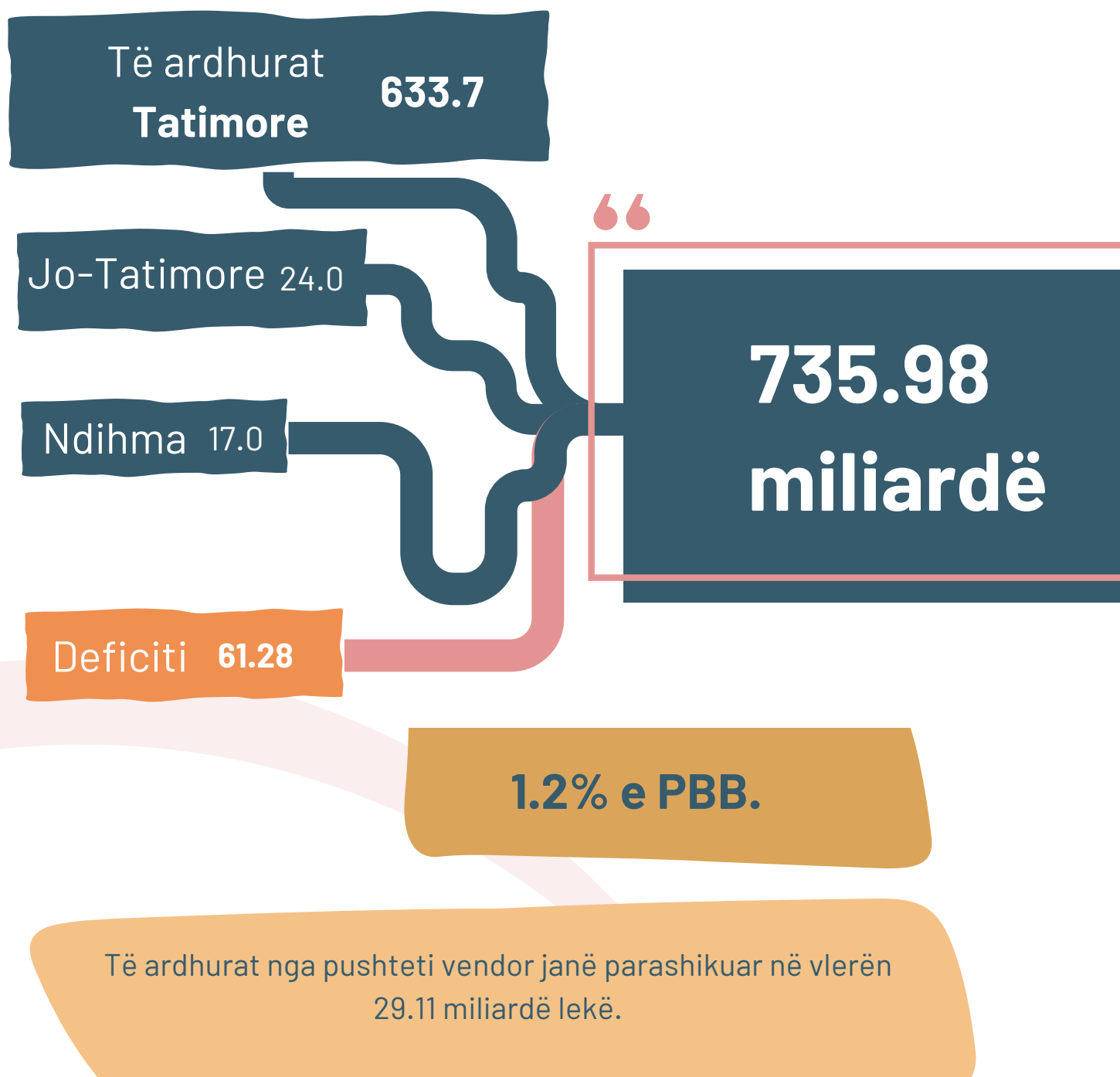

Inflacioni mesatar pritet të ulet nga 4.7% në 2023 në 3% në 2024, ndërsa Prodhimi i Brendshëm Bruto për banor (PBB/banor) pritet të rritet nga 829.8 mijë lekë për banor në vitin 2023 në 876.6 mijë lekë për banor në vitin 2024.

RRITJA EKONOMIKE **3.7%**

TË ARDHURAT E BUXHETIT

Në vitin 2024, të ardhurat totale të buxhetit të shtetit parashikohen të arrijnë 674.7 miliardë lekë (ose 27.7% të PBB), prej të cilave, të ardhurat tatimore zënë 633.74 miliardë lekë (ose 26% të PBB) dhe brenda zërit të të ardhurave tatimore, të ardhurat që mblidhen nga tatimet dhe doganat janë 447 miliardë lekë (ose 18.4% të PBB). Të ardhurat nga kontributet planifikohen të jenë 157.6 miliardë lekë (ose 6.5% të PBB).

SHPENZIMET E BUXHETIT

5.3% PBB

Investime
Publike

Lekë

Mbrojtja Sociale - 238.03
 Shërbimet e Përgjithshme Publike - 124.22
 Mbrojtja - 33.49
 Rendi dhe Siguria Publike - 42.03
 Mbrojtja e Mjedisit - 6.84
 Çështjet Ekonomike - 70.77
 Strehimi - 41.97
 Shëndetësia - 72.25
 Arsimi - 78.89
 Argëtimi, Kultura dhe Çështjet Fetare - 8.70
 Fondi rezerve, Kontingjenca e Risqeve të Borxhit
 dhe Politika e rritjes së Pagave - 18.80

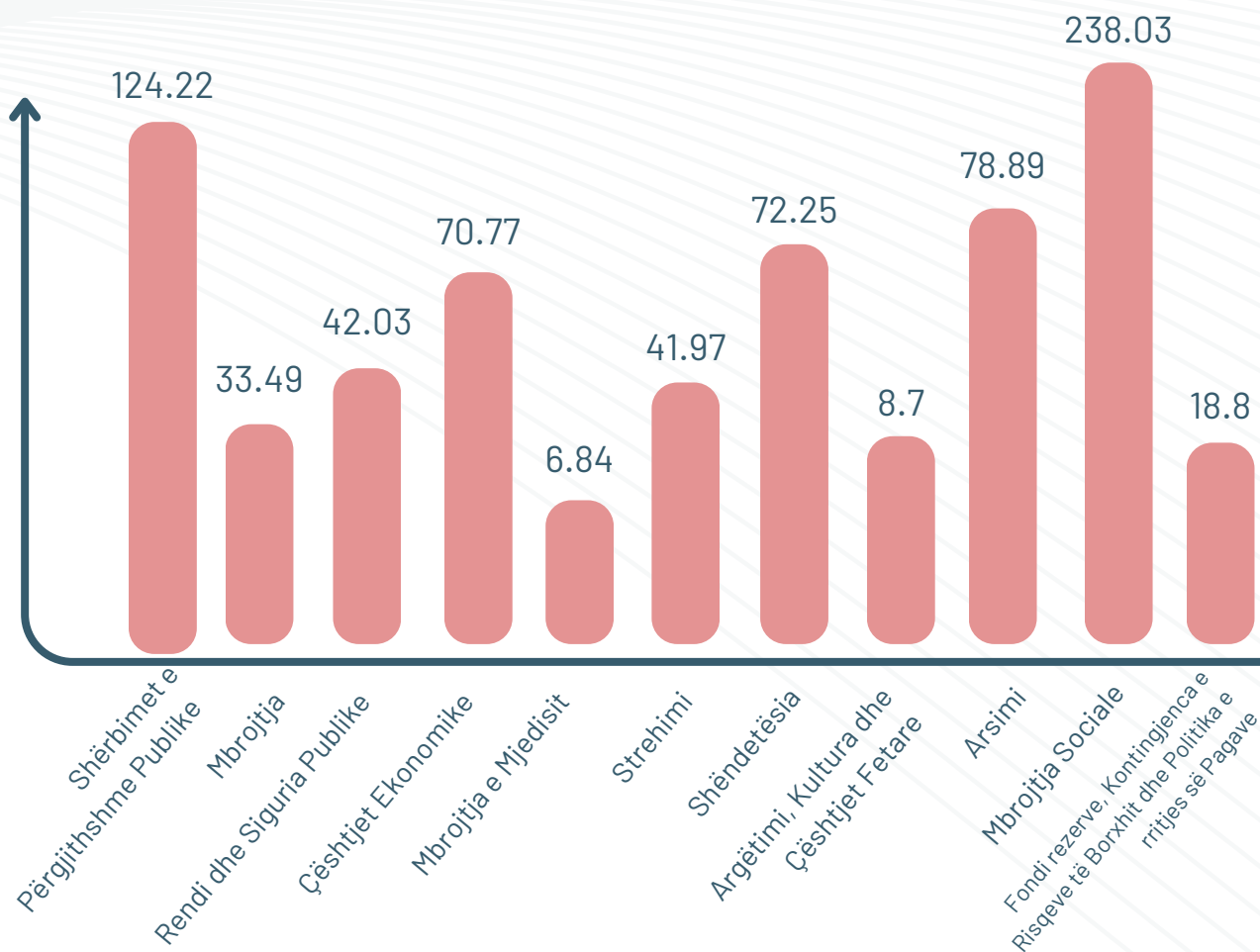
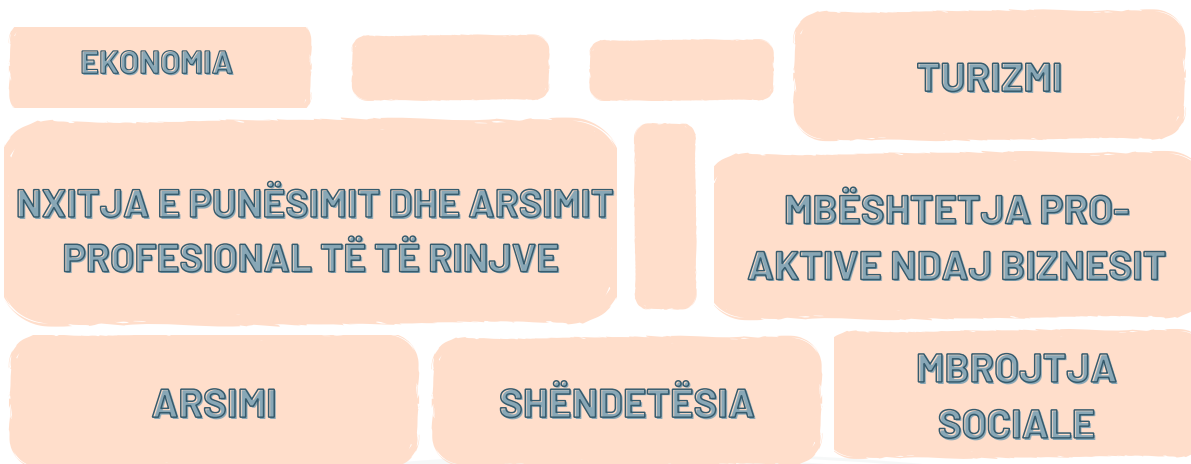
Shpenzimet e planifikuara për këtë periudhë mbështeten në Strategjinë Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim European 2022-2030, duke i kushtuar një vëmendje të veçantë digjitalizimit, turizmit, sigurisë kombëtare, energjisë, bujqësisë e zhvillimit rural, integritimit european dhe luftës kundë korrupsionit.

Shpenzimet e personelit për vitin 2024, reflektojnë koston aktuale të Administratës Publike, si dhe politikën e re të rritjes së pagave (nisur në 1 prill 2023). Fondi për vijimin e rritjes së pagave duke filluar nga 1 korrik 2024 është planifikuar në shumën 11 miliardë lekë dhe përfshin rritjen e pagës për punonjësit e sistemit shëndetësor, arsimorë, punonjësit me grada dhe nëpunësit e administratës publike. Shpenzimet totale për pagat në Administratën Publike janë planifikuarnë masën 119.7 miliardë lekë ose 4.9% e PBB.

*Në shpenzimet e këtij funksioni që zënë rreth 5.1% të PBB, përfshihen koston e funksionimit të administratës qendrore dhe vendore, shpenzimet e interesave, fondi i veçantë i pagave dhe shpenzimet e të ardhurave të tjera jashtë limitit

POLITIKAT PRIORITARE DHE FINANCIMI PËR REALIZIMIN E TYRE

Shtyllat kryesore për përmirësimin e jetesës së grave dhe burrave të të gjitha grupeve sociale në Shqipëri do të jenë: mbrojtja sociale, arsimit, shëndetësia, nxitja e punësimit dhe arsimit profesional të të rinjve dhe të rejave, mbështetja pro-aktive ndaj biznesit, sidomos atij rural dhe turizmit.

BUJQËSIA DHE ZHVILLIMI RURAL

Buxheti i Ministrisë së Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural është planifikuar në masën **14.2 miliardë lekë**.

1. Prioritetet e sektorit të bujqësisë

- Konsolidimi i pronësisë mbi tokën bujqësore, administrimi i qëndrueshëm, ruajtja e saj nga dëmtimi, gërryerja, shpërdorimi dhe faktorë të tjerë.
- Mbështetje financiare dhe asistencë teknike për fermerët.
- Mbështetje për agroindustrinë.
- Garantimi i sigurisë ushqimore, shëndetit dhe mirëqenies së kafshëve, dhe shëndetit të bimëve përmes adoptimit të standardeve përkatëse të BE-së në kuadrin normativ vendas.

- Nxitja e tregut të tokës dhe konsolidimi i fermës bujqësore duke rritur sipërfaqen dhe nxitur kooperimin.
- Administrimi i sistemit të ujitjes nëpërmjet kujdesit, sigurimit dhe administrimit të qëndrueshëm të sistemit të ujitjes dhe shmangia e përmytjeve.
- Mbështetje për tregjet dhe marketingun e produkteve bujqësore dhe blegtorale.

- Zhvillimi i qëndrueshëm i sektorit të peshkimit dhe akuakulturës, shfrytëzimi i përgjegjshëm të burimeve peshkore dhe kapaciteteve të flotës së peshkimit si dhe ngritjen e një sistemi kontrolli dhe inspektimi për peshkimin në det, në tokë dhe në të gjithë zinxhirin e tregut.

ZHVILLIMI RURAL

Sa i përket politikave të zhvillimit rural, prioritet do të kenë edhe:

- Rritja e numrit të grave që përfitojnë shërbimet e këshillimit dhe informacionit bujqësor- ku 500 gra do të përfitojnë shërbime të targetuara informacioni dhe këshillimi bujqësor me një fond prej 2,300,000 lekësh.
 - Shtimi i numrit të përfituesve nga masat mbështetëse në bujqësi në 13 900 përfitues në vitin 2026, si dhe rritja e numrit të përfituesve nga Skema e Subvencionit të naftës për bujqësinë nga 31 000 përfitues në vitin 2023 në 32 500 përfitues në vitin 2026.
 - Aktivitetet promovuese të produkteve shqiptare në bujqësi, blegtori dhe agro-përpunim.
-
- Rritja e volumit të eksportit të produkteve bujqësore dhe të agro-përpunimit nga 50.7 miliardë lekë në vitin 2024 në 58.6 miliardë lekë në vitin 2026.
 - Rritja e përqindja e sipërfaqes ujitëse ku fermerët kanë akses në ujë për ujitje, kundrejt sipërfaqes potencialisht të ujitshme (360 000 ha).
 - Numri i të punësuarve në bujqësi dhe agro-përpunim (nga 565 954 të punësuar të parashikuar në vitin 2024 në 568 000 të punësuar në vitin 2026).

MBËSHTETJA E ZHVILLIMIT EKONOMIK

Prioritetet sa i përket mbështetjes së zhvillimit ekonomik do të jenë:

- Promovimi i Shqipërisë si destinacion investimesh nëpërmjet organizimit dhe pjesëmarrjeve në panairë ndërkombëtare dhe "road show" promovuese, vizita në kompani (after care), në kuadër të zbatimit të aktiviteteve të parashikuara në Strategjinë e Zhvillimit të Biznesit dhe Investimeve (BIDS) 2021-2027.
- Ndërmarrja me sukses e aktiviteteve promovuese për nxitjen e investimeve të huaja dhe të produkteve "Made in Albania".

- Marrja e masave për të rritur konkurrueshmërinë e mikro-ndërmarrjeve, ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme, nëpërmjet aksesit në financë përmes Fondit të Zhvillimit për ndërmarrjet, të parashikuar në ligjin nr. 43/2022 "Për zhvillimin e ndërmarrjeve mikro, të vogla dhe të mesme".
- Nxitja e bashkëpunimit midis institucioneve arsimore dhe bizneseve, përmes aksesit të lehtë të informacionit.
- Zhvillimi i një qasje gjithëpërfshirëse në mbështetje të Ndërmarrjeve të Vogla dhe të Mesme (NVM) në integrimin e zinxhirit të vlerave globale përmes pjesëmarrjes së Shqipërisë në Programin Evropian të Tregut të Përbashkët 2021-2027, në shtyllën e NVM-ve.

INFRASTRUKTURA DHE ENERGJIA

Buxheti në dispozicion për prioritetet në këtë fushë është rreth 52.8 miliardë lekë.

2.2% e PBB

- Rritja e numrit të përfituesve direkt dhe indirekt si përdorues të rrjetit rrugor, nëpërmjet, ndërtimit, rehabilitimit dhe sistemimit të rrugëve kombëtare dhe përveç kësaj kalimin në praktikat e mirëmbajtjes së rrugëve bazuar në performancë;
- Zgjerimi i aksesit si dhe rritja e cilësisë së shërbimit të ujit të pijshëm dhe kanalizimeve përmes investimeve publike; dhe përmirësimin rrënjësor të menaxhimit të shoqërive aksionare të ujësjellës kanalizimeve, duke standardizuar parimet e qeverisjes së sektorit;
- Rritja e eficiencës së energjisë kundrejt konsumit të përgjithshëm final të energjisë nëpërmjet shqyrtimit të programeve për promovimin e tregut, për penetrimin e teknologjive të përparuara si dhe rritjen e përdorimit të energjive të rinovueshme.

Në programin e rrugëve kombëtare do të financohen me prioritet:

- Mirëmbajtja sipas standardeve të 3,532 km rrugë në territorin e Republikës së Shqipërisë, me fond total për shpenzimet e mirëmbajtjes prej 2.7 miliardë lekë.
- Financimi i projektit i Tunelit të Llogarasë dhe vazhdimi i projektit madhor “Unaza e Tiranës”.
- Vijimi i zbatimit të projekteve prioritare si:
 - Ndërtimi i Rrugës së Arbrit;
 - Ndërtimi i Rrugës Milot – Morinë;
 - Ndërtimi i Rrugës Orikum – Dukat, By Pass-Porti i Jahteve.

Shërbimet për ujësjellës - kanalizime do të vijojnë të financohet për të përmirësuar treguesit, si më poshtë:

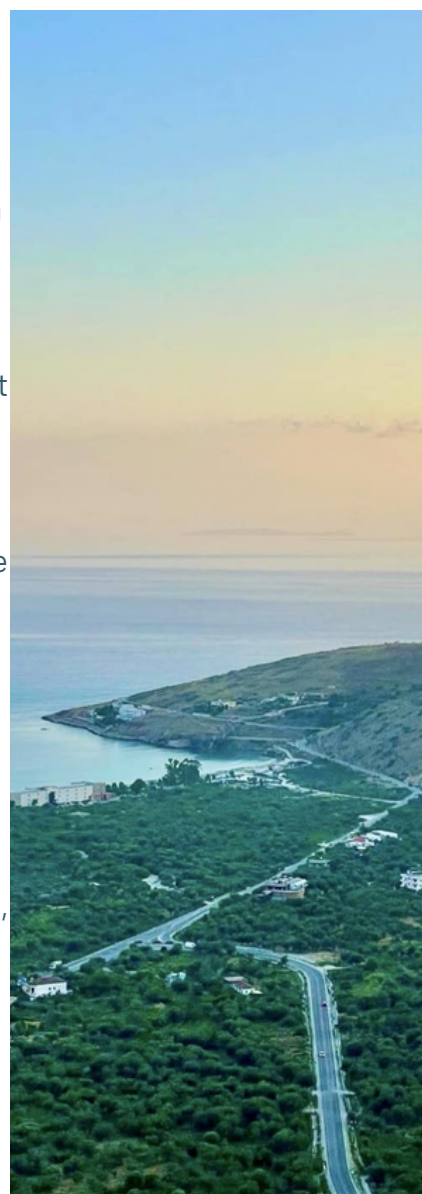
- Furnizimin me ujë dhe shërbime i zonës bregdetare 21 orë në vitin 2026;
- Rritjen e numrit mesatar të orëve të furnizimit me ujë të pijshëm në rang kombëtar në 19 orë në ditë deri në 2026, nga 16 orë në ditë në vitin 2023;
- Shtimin dhe përmirësimin e aksesit të qytetarëve në shërbimin e furnizimit me ujë të pijshëm në zonat urbane me 95.5% dhe në zonat rurale me 67% deri në vitin 2026.

Politikat e zhvillimit të energjisë së rinovueshme do të synojnë të rrisin:

- Përdorimin e Energjive të Rinovueshme nga 40% në vitin 2024 në 41% në vitin 2025;
- Eficiencën e energjisë nga 7% në vitin 2024 në 7.5% në vitin 2025;
- Prodhimit vendas së energjisë elektrike me 70% për vitet 2024-2025;
- Përdorimin e biokarburanteve në sektorin e transportit me 10% për vitet 2024-2025;
- Si dhe të reduktojnë më tej humbjen e energjisë elektrike në 20% në vitet 2024-2025.

Planifikimi urban do të synojë më shumë lëvizshmëri dhe infrastrukturë të sigurt, përmes:

- Zhvillimit të qëndrueshëm dhe të balancuar të territorit, duke zbutur pabarazinë rajonale;
- Rehabilitimi i linjës hekurudhore Durrës - Terminali i Pasagjerëve Tiranë dhe ndërtimi i linjës hekurudhore Tiranë - Rinas.

SHËNDETËSIA

**Politikat
prioritare të
zhvillimit të
shëndetësisë
do të
financohen me
rreth 72
miliardë lekë.**

- Financimi i shërbimeve shëndetësore (parësore e spitalore).

- Qëndrueshmëria dhe përmirësimi i situatës financiare të institucioneve shëndetësore e të mbrojtjes sociale, nëpërmjet përdorimit më efektivitet të burimeve të financimit, forcimit të kontrollit të shpenzimeve.
- Rritja e kosto-efektivitetit të listës së barnave e pajisjeve të rimbursueshme, ku do të mbështeten 400 mijë qytetarë me barna të rimbursueshme në përgjigje të trajtimit të sëmundjeve kronike dhe post- Covid;
- Financimi i paketave të miratuara të shërbimit spitalor në spitalet publike e jopublike për të gjitha gratë dhe burrat e grupeve të ndryshme sociale;
- Pagesa për kujdesin shëndetësor për të gjitha gratë dhe burrat e grupeve të ndryshme sociale, sipas marrëveshjeve ndërkombëtare të nënshkruara;
- Kostoja e shërbimeve të reja shëndetësore, me synim ndryshimin e mënyrës së financimit të shërbimeve shëndetësore;
- Financimi i shërbimit të kontrollit bazë mjekësor duke përfitur falas analiza dhe kontrole periodike për 475 mijë qytetar në vit, gra dhe burra të grupeve të ndryshme sociale të moshës 35-70 vjeç.

Politikat shëndetësore do të vijojnë të mbështesin nënat e reja me shërbime të shëndetit parësor dhe dytësor, ku rëndësi të veçantë zënë investimet në maternitetet e reja me rreth 39.5 milionë lekë.

- Grave dhe vajzave që përfitojnë nga shërbimet e depistimit të kancerit të gjirit me anë të mamografisë së lëvizshme nga 5 450 gra në 5 550 për vitet 2024-2026 me një kosto prej 12,500,000 lekë, me synim parandalimin e rasteve duke rritur depistimin për kancerin e gjirit kundrejt totalit të grave (grup moshë 50-60 vjeç) nga 15.2% në vitin 2023 në 30.3% në vitin 2026.

- Grave dhe vajzave që përfitojnë nga shërbimet e depistimit të kancerit të qafës së mitrës nga 11 000 gra në 13 000 përgjatë 2024-2026, me një kosto prej 25,000,000 lekë me synim uljen e vdekshmërisë nga kanceri i qafës së mitrës nga 2.5/100 000 në vitin 2023 në 2.4/100 000 në vitin 2026.

- Do të intensifikohet puna me mjekët e familjes që të rritet ndërgjegjësimi për kontrollin periodik dhe njëkohësisht do të synohet të rritet numri i burrave të moshës 35-70 vjeç që përdorin shërbimet e check-up për identifikimin në kohë të sëmundjeve, etj.

ARSIMI

3.2% e PBB

Fondet për sektorin e Arsimit në vitin 2024, parashikohet të arrijnë në 78 miliardë lekë.

Politikat kryesore për zhvillimin e arsimit gjatë këtij viti synojnë:

- Ofrimin e teksteve shkollore falas për 252 mijë nxënës që ndjekin arsimin bazë nga klasa e parë në klasën e nëntë, si dhe ofrimi i bursave financiare apo kuotë ushqimore/financiare për 3600 nxënës me nevoja të veçanta; Tekstet shkollore falas për arsimin e mesëm ku do të përfitojnë dhe vajzat që vijnë nga familje në nevojë dhe/apo viktimat të trafikimit;
- Sigurimin e shërbimit të transportit për 36 mijë vajza dhe djem (44% e të cilëve janë vajza) që kanë vendbanimin e tyre mbi 2 km nga shkolla, si dhe për rreth 12 mijë mësues/e që punojnë mbi 5 km nga vendbanimi/qendra e përhershme e punës në shkollë;
- Mbështetjen financiare për rreth 26 federata sportive nga 44 federata gjithsej në vit;
- Rritjen e numrit të sportistëve të licencuar në federata shqiptare të sportit, në 34,000 deri në vitin 2026, në përputhje me parimet e barazisë gjinore

Punësimi dhe aftësimi profesional

Politikat e punësimit dhe të arsimit profesional për gratë dhe vajzat vijojnë të jenë prioritet, ashtu sikurse edhe politikat e mbrojtjes sociale të strehimit social apo të sigurimeve shoqërore, të cilat synojnë jo vetëm fuqizimin, por edhe ndihmën specifike ndaj atyre që janë viktimat të dhunës më baza gjinore apo në familje.

- Punësimi nga programet e nxitjes së punësimit të grave dhe vajzave në 1,520 nga 2,000 gjithsej me një kosto prej 342,000,000 lekë;
- Punësimi pas përfundimit të Formimit Profesional i grave prej 7,015 nga 11,500 përfitues gjithsej (ose 61%) me një kosto prej 142,600,920 lekë;
- Krijimi i mundësive të ndryshme punësimi nëpërmjet arsimit profesional për 18,000 vajza dhe djem, nga të cilat 2,750 janë vajza (ose 15% ndaj totalit) dhe kostoja për shkollimin parashikohet të jetë 284,084,625 lekë.

MBROJTJA SOCIALE

Projektbuxheti 2024 garanton rritjen e qëndrueshme të mburojës sociale për shtresat në nevojë, me fokus fëmijët, nënat më shumë fëmijë, të moshuarit dhe familjet.

Do të rritet financimi i politikës së rishikimit të masës së përfitimit për Ndhimën Ekonomike, si dhe politika e mbështetjes për çmimin e energjisë për përfituesit e kategorisë së PAK (Pagesa e Aftësisë së Kufizuar), ku rreth 44% të përfituesve janë gra.

Do të vijojmë përpjekjet për të njohur punën e papaguar të grave dhe vajzave në familje duke mundësuar përfitime monetare për disa grupe të rëndësishme sociale.

- Buxheti për programet e mbrojtjes sociale garanton mbështetjen e mbi 64 mijë familjeve, pjesë e programit të ndihmës ekonomike, ku rreth 45% të përfituesve janë gra të dhunuara.
- Mbështetje për programin e pagesave për mbi 161 mijë gra/vajza dhe burra/djem me aftësi të kufizuar dhe kujdestarët e tyre.
- Mbështetje për skemën e pensioneve dhe skemat e tjera të mbështetjes për 717,370 përfitues për vitin 2024, me një fond total prej 185.8 miliardë lekë.*
- Mbështetje me pension familjar për 41 831 gra me një kosto prej 8,726,044,066 lekë, (kontribues+ transferta nga buxheti).
- Pagesa për barrë lindje për 14,993 nëna ose baballarë me një vlerë 5 miliard lekë.
- Vijon financimi i politikës së mbështetjes së veçantë për gratë e papuna me 3 apo më shumë fëmijë deri 18 vjeç, me të ardhura familjare deri në 100 mijë lekë në muaj, duke i mbështetur me pagesën e kontributeve shoqërore dhe shëndetësore, për periudhën e kujdesit ndaj fëmijës deri 5 vjeç. Për vitin 2024 parashikohet të përfitojnë 8 000 gra krahasuar me 5,580 gra përfituese në vitin 2023, me një kosto prej 800,000,000 lekësh.
- Vijon financimi i Programit të "Bonusit të Bebes" për çdo të porsalindur, duke garantuar shpërblimin financiar nga 40,000-120,000 lekë për mbi 45 mijë fëmijë/vit, si një mënyrë për të ndihmuar sidomos nënat dhe baballarët e rinj, të cilët nuk kanë qenë asnjëherë pjesë e tregut të punës, për të përballuar muajt e parë të lindjes së bebes.

*(që mbulohen nga të ardhurat e kontribuuesve në skemën e sigurimeve shoqërore që parashikohet mesatarisht mbi 815-857 mijë kontribues + transferta nga buxheti i shteti)

DREJTËSIA DHE RENDI

2% e PBB

Shpenzimet buxhetore për sektorin e Drejtësisë dhe Rendit Publik parashikohen në masën 40.6 miliardë lekë.

- Sigurimi i kushteve të përshtatshme për rreth 5,500 të dënuar burra, 86 të dënuar gra dhe 36 të dënuar të mitur, si dhe trajtimin me shërbim shëndetësor për 382 të dënuar të sëmurë, me fondin total në rreth 1.4 miliardë lekë.
- Ri-integrimi nëpërmjet zhvillimit të programeve për rehabilitimin në shoqëri të paraburgosurve dhe të dënuarve në përputhje me standardet evropiane, për rreth 360 të dënuar burra, 2 gra dhe 6 të mitur.
- Ofrimi i ndihmës juridike falas për rreth 5,000 individë në total, që plotësojnë kushtet në zbatim të ligjit për ndihmën juridike falas, prej të cilëve 3,000 ose 59% të totalit, gra dhe vajza.
- Realizimi i rreth 18,000 akteve të ekspertimit të klasifikuara si; mjeko-ligjore, toksikologjiko-ligjore, biologjiko-ligjore dhe psikiatriko-ligjore, në përputhje me standardet evropiane.

- Mbikëqyrja në mënyrë efektive e 6,880 burrave, 790 grave dhe 186 të miturve gjatë shërbimit të provës.
- Realizimi i skemës së shpërndarjes së Fondit Special të Kompensimit nga 1,760 vendime të trajtuara me kompensim kundrejt totalit të vendimeve të Regjistrat elektronik të ATP-së të parashikuar për vitin 2024, në 2,130 për vitin 2026
- Garantimi i interesit më të lartë të fëmijëve, nëpërmjet vendosjes në familje të përhershme që përshtaten me nevoja specifike të secilit prej tyre, me synimin që 100% e totalit të birësimeve të rezultojnë të suksesshme
- Rritja e sigurisë publike dhe sigurisë rrugore përmes patrullimeve në rrugë dhe forcimi i kontrollit të territorit me policimin në komunitet duke synuar shpejtësinë e reagimit të shërbimeve policore në 13 minuta në vitin 2026 nga 17 minuta që parashikohet për vitin 2023
- Reduktimi i kohës së reagimit ndaj krimeve të dhunës në familje 14 minuta në vitin 2026

MBROJTJA

2% e PBB

Buxheti i vitit 2024 i Ministrisë së Mbrojtjes arrin në 48.3 miliardë lekë nëpërmjet të cilit garantohej:

- Lartësimi i figurës dhe integritetit të ushtarakëve gra dhe burra.
- Aktiviteti i personelit për 660 ushtarakë të forcave ajrore, 1,589 personel i Forcave të Armatosura, ku rreth 17% e tyre janë gra dhe vajza me dhe pa uniform.
- Numri i pacientëve të shtruar të planifikuar dhe urgjente në Spitalin e Traumës parashikohet mesatarisht 20,405 pacientë.
- Aktiviteti i 7,981 punonjësve (personel) të arsimuar sipas kriterëve dhe standardeve të NATO-s ku 860 janë gra në uniformë dhe parashikohet të rekrutohen edhe 66 gra dhe vajza të tjera në FA.
- Kategoritë përfituese për 22,946 personel ushtarak gra dhe burra në pension
- Numri i operacioneve të planifikuara dhe urgjence parashikohet mesatarisht 8,860 operacione në Spitalin e Traumës.
- Modernizimi me armatim të lehtë dhe municione i Forcave të Armatosura

- Zbatimi në mënyrë cilësore i detyrimeve që rrjedhin nga pjesëmarrja dhe anëtarësia në organizma të niveleve të larta ndërkombëtare si: NATO, EAPC, RACVIAC, etj. i realizuar nëpërmjet nënshkrimit të marrëveshjeve ndërkombëtare në kuadër të partneritetit mes vendeve, rritjes së sigurisë në rajon e më gjerë

ARGËTIMI, KULTURA DHE ÇËSHTJET FETARE

0.2% e PBB

Shpenzimet për Ministrinë e Kulturës parashikohet të arrijnë në 4.5 miliardë lekë, duke synuar financimin e projekteve me rëndësi për ruajtjen e kulturës dhe traditës, bashkëjetesës fetare, zhvillimit të artit dhe shtimin e turizmit kulturor në Shqipëri.

- Restaurimi dhe mirëmbajtja e trashëgimisë arkitektonike dhe peizazhit, duke përfshirë restaurimin e disa linjave muzeale, si edhe përshtatjen me standarde bashkëkohore. Rritja e numrit të objekteve të trashëgimisë arkitektonike dhe peizazhit të restauruara dhe mirëmbajtura nga 155 në vitin 2023 në 156 në vitin 2026
- Rritja e mbështetjes për aktivitetet e fushës së trashëgimisë kulturore nga 107 aktivitete përgjatë viteve 2023-2024 në 110 aktivitete në vitet 2025-2026
- Kthimi i rreth 23 objekteve në qendra historike për vitin 2024, në modele të qëndrueshme biznesi, që gjenerojnë të ardhura dhe punësim për komunitetin
- Mbështetja e 60 projekteve me thirrje në mbështetje e industrive krijuese, duke respektuar barazinë gjinore, të drejtat e njeriut, grupet e marginalizuara dhe diversitetin kulturor në rang vendi
- Restaurimi, rikonstruksioni, riformulimi i linjës muzeore në Muzeun Historik, me qëllim funksionimin me nivele standarde evropiane, të aktiviteteve që do të zhvillohen në këtë objekt
- Restaurimi, rikonstruksioni dhe rehabilitimi i hapësirave në Muzeun e Arteve të bukura (Galeria Kombëtare e Arteve);

- Zhvillimi i rreth 600 aktiviteteve të kalendareve artistik të programuara nga institucionet qendrore publike të artit dhe kulturës
- Mbështetja e skenës së pavarur për të mundësuar edukimin përmes kulturës, si dhe përfaqësimi i produktit artistik në arenën elitare ndërkombëtare
- Ndërtimi i Qendrës Kombëtare Kulturore për Fëmijë dhe Teatri i Kukullave
- Ndërtimi i Godinës së Teatrit Tiranë

Në sektorin e kulturës do të vijohet t'i jepet përparësi:

- Grave dhe vajzave artiste që promovojnë skenën e pavarur;
- Grave dhe vajzave artizane që ruajnë dhe trashëgojnë më tej vlerat dhe traditat e kulturës shqiptare.

MBROJTJA E MJEDISIT

Duke marrë gjithnjë e më tepër vëmendje e rëndësi në mënyrën se si aktivitetet e ndryshme publike ndikojnë në mjedis, efektet e ndryshimeve klimatike, si dhe krijimin e vendeve të reja të punës apo mundësitë në investime në "ekonominë e gjelbër", ky sektor do të financohet me 6.8 miliardë lekë ose 0.3% të PBB dhe do të fokusohet ndër të tjera edhe në

- Diversifikimin e produktit turistik për të arritur një turizëm gjithëvjeter, duke promovuar gjerësisht Shqipërinë në komunitetin ndërkombëtar, si një destinacion të denjë për të konkurruar globalisht.
- Ofrimin e incentivave për rritjen e numrit të bizneseve në sektorin e agroturizmit.
- Arritjen e përmirësimeve të matshme të cilësisë së ajrit sipas përcaktimeve në strategjinë kombëtare të ajrit.
- Përmirësimin e performancës së menaxhimit të integruar të mbetjeve.
- Rritjen e përqindjes së mbetjeve që shkojnë në landfille sanitare kundrejt mbetjeve të hedhura në vend-depozitime të hapura në 69%.
- Rritjen e përqindjes së mbetjeve të ricikluara në 19% në vitin 2026 nga 15% të parashikuar në vitin 2023.
- Nivelin e punësimit në sektorin e turizmit me 8.6% deri në vitin 2026.

STREHIMI

Në këtë sektor do të vijojnë shpenzimet për mbështetjen e rindërtimit të shtëpive të dëmtuara nga tërmeti i vitit 2019 si dhe ndërtimi i banesave për strehimin e grave dhe burrave nga grupet sociale në nevojë. Alokojmë për Fondin e Rindërtimit 7 miliardë lekë nga buxheti i shtetit, ndërsa shpenzimet për programet e strehimit parashikohen në 1.4 miliardë lekë duke u fokusuar në:

- Pagesën e bonusit të qirasë për rreth 1,128 familjet përfitues me një fond prej 163.6 milionë lekë.
- Subvencionim e qirasë për të shpronësuar 300 familje përfituese nga projekti Unaza Madhe Tiranë, me një kosto prej 108 milion lekë.
- Skemat e investimeve për përmirësimin e kushteve të jetesës për gra dhe burra nga grupet sociale, parashikohen mesatarisht 295 familjeve përfituese në nevojë, me një kosto prej 295,000,000 lekë.
- Për gratë dhe vajzat e dhunuara, apo familje një prindërore, do të vijohet mbështetja me strehim social. Kostoja për strehimin social të 850 grave dhe vajzave të kategorisë së përcaktuar sipas ligjit do të jetë 47,562,600 lekë, përlllogaritur si përpjesë e dy produkteve kryesore të skemave.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

MINISTRIA E FINANCAVE
DHE EKONOMISË